

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

122. An Episcopo debeat certo constare de delicto in Bulla exceptuato, antequam tradat reum curiae saeculari? Et notatur quod si sententia Episcopi latasit in fauorem rei, quod gaudet Immunitate, iudex ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

RESOL. CXX.

An ad iudicem laicum spectet cognitio, si captus a satellitibus affirmet se fuisse captum in loco sacro, illis autem negantibus? Et an, si reus captus a iudice laico dicit se esse clericum huius rei cognitio spectet ad iudicem laicum? Ex part. 3. tract. 1. Ref. 32.

Sup. hoc in Ref. praeterita cursum sine.

§. 1. Non spectare ad iudicem laicum, sed ad Ecclesiasticum, docet Peregrinus tract. de immunit. Eccles. cap. 13. num. 18. & Marius Italia de immunit. lib. 1. cap. 6. §. 2. n. 100. & 101. quia ad iudicem ecclesiasticum spectat cognoscere principales causas immunitatis; ergo & alia ad eandem concernentia cognoscere debet, cum accessorium naturam principalis sequatur, cap. accessorium, de reg. iur. in 6. Deinde in cap. si index, de sent. excommunic. in 6. deciditur quod si reus captus a iudice laico dicit se esse clericum, huius rei cognitionem ad iudicem Ecclesiasticum spectare, ut nos late sapius supra probauimus, quia de re Ecclesiastica, & spirituali tractatur, ergo, &c.

Sup. & sapius in Resolutionibus quae hic sunt infra in tr. 2. Ref. 127. & 128.

2. Nec valet dicere, quod malefactor est in possessione iudicis laici, & melior est conditio possidentis, nam respondeo, quod in casu dicti cap. si index, etiam reus erat in manibus iustitiae laicalis, & tamen deciditur eius cognitionem ad iudicem Ecclesiasticum spectare, uti omnino in casu nostro etiam determinandum est.

3. Notandum est tamen hic obiter quod Decianus in tr. crim. tom. 2. lib. 6. cap. 29. num. 10 ex multis DD. asserit, credendum non esse Birtuaris in hoc casu; cum agatur de graui prauidicio tertij; tamen prudens iudex Ecclesiasticus in tali casu considerabit circumstantias, quas notat Peregrinus ubi sup. num. 16.

RESOL. CXXI.

An iudex secularis teneatur restituere reum Ecclesiae, licet fuerit extractus cum licentia Episcopi, si constet illum non commississe delictum in Bulla Greg. XIV. exceptum? Et an detur appellatio a sententia Episcopi declarantis reum non gaudere Immunitate? Et quid si sit lata in fauorem rei? Ex part. 4. tract. 1. Ref. 97.

Sup. hoc cursum, & cum eodem Marino tantum, sup. in §. vlt. Ref. 83.

§. 1. Hic casus potest frequenter accidere, & apud paucos auctores agitatae inuenies, cui ego affirmatiue prorsus respondeo; quia tali delinquenti verè debebatur immunitas, & per errorem, qui in huiusmodi imperfecta cognitione facile interuenire potest, ab ea exclusus, traditus est curiae seculari. Constat autem postea iniustam à parte rei fuisse illam Episcopi sententiam, consequenter constat debitam esse illi immunitatem, ergo dum res integra est, & immunitas illi seruari potest, seruanda est; & ita hanc sententiam tenet etiam nouissimè Antonius de Marinis resol. quotid. tom. 1. cap. 175. num. 2. & seq. ubi multas alias adducit rationes pro hac firmanda sententia, ad illum, & non pigebit. Vnde hanc sententiam aliquibus ministris Regis ego consului, quibus etiam adduxi Regentem Constantium in supplicatione ad Paulum V. pro moderanda Bulla Gregor. XIV. ubi n. 70. sic ait. Et idem dicendum quando extractio fieret cum licentia Episcopi astantis reu ob qualitatem delicti extrahendum esse; nã si postea apparuerit, qualitatem illam non esse veram, reponendus erit delinquens ad Ecclesiam. Ita Reges Constantius,

2. An verò detur appellatio à sententia Episcopi declarantis reum non gaudere, negat Guazzinus de modo defen. reos, tom. 1. defen. 1. cap. 31. num. 11. & Bonacina de leg. disp. 3. quasi. 7. punct. 7. n. 11. Secus si sit lata sententia in fauorem reus etiam in tali casu appellationem non competere, tradit Peregrinus de immunit. cap. 16. num. 33. Verum cum Bonacina sentit Farinacius in append. cap. 27. num. 372.

Sup. contentis in hoc §. supra in Ref. 118. §. Quarto, & seq. & pro parte rei infra in §. Vlt. Ref. seq.

RESOL. CXXII.

An Episcopo debeat certo constare de delicto in Bulla exceptuato, antequam tradat reum Curiae seculari? Et notatur, quod si sententia Episcopi lata sit in fauorem rei, quòd gaudet Immunitate, iudex secularis non possit de tali sententia appellare, Ex part. 3. tract. 1. Ref. 38.

§. 1. Hic casus frequenter solet accidere, & negatiuam sententiam docent ministri laicalis iurisdictionis, asserunt enim sufficere tantum coniecturas, & praesumptiones in tali casu; quia ad probandum id, quod in iudicio incidenter, & secundario, & per modum causae deducitur, quæuis probatio etiam leuis, & praesumptiua dicitur sufficiens. Et ita hanc sententiam in eorum fauorem docet ex nostris P. Peregrinus tract. de immunit. Eccl. cap. 3. num. 3. & seq.

Sup. hoc in Ref. seq. §. vlt. & in Ref. 1. post seq. §. Notandum est, & in Ref. 2. post seq. §. circa sequenda, quoad hoc in tom. P. Peregrinus tract. de immunit. Eccl. cap. 3. num. 3. & seq. Ref. 72. lege doctrinam. At his. & supra in Ref. 118. §. Sed an

2. Sed ego contrariam sententiam teneo cum Bonacina tr. de legib. disp. 3. q. 7. n. 3. & 4. Farinac. in append. de immunit. Eccles. cap. 22. n. 373. & 374. Ambrosino tract. de immunit. Eccles. 11. n. 4. & Mario Italia eodem tract. lib. 1. c. 6. §. 1. n. 80. & seq. Primò, quia Pontifex in Bulla asserit, ut verè constet de delicto, sed quando delictum cognoscitur per coniecturas, & praesumptiones, non dicitur verè cognosci, Ergo. Secundò quando lex requirit probationem, intelligenda est de vera, & non praesumptiua, nam si hoc vltimum requireret; illud exprimeret, ut patet in cap. pro humanis, de homicidio, in 6. & in l. non omnes, §. a barbaris, ff. de re militari. Ceteras rationes vide apud DD. citatos, & ita hanc sententiam ego consului his diebus in facti contingentia; nec aliter sentiendum est.

3. Notandum est etiam hic obiter, quod si sententia Episcopi lata sit in fauorem rei, quòd gaudet immunitate, non potest iudex secularis de tali sententia appellare; & ita sentit Peregrinus de immunit. c. 16. n. 33. sed Farinacius etiam de immunit. c. 22. n. 372. cum Gambacurta de immunit. lib. 6. cap. 17. num. 3. contrarium docet.

Sup. hoc in §. vlt. Ref. praeterita, ad mediū vers. Secus, & supra in Ref. 118. §. Quarto, & seq.

RESOL. CXXIII.

An Episcopus, quando cognoscit, utrum reus gaudet necne Immunitate Ecclesiae, debeat illum citare? Et an Episcopus non possit tradere Curiae seculari reum extractum ab Ecclesia ex praesumptionibus, & coniecturis probabilibus, sed requiratur concludens probatio de delicto in Bulla exceptuato? Nec in tali casu Episcopus debeat stare processui facto à iudice laico? Ex part. 4. tract. 1. Ref. 112.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Antonius Nauarius in summa Bullarum, tit. de immunitate Eccles. n. 96. ubi testatur de praxi curiae Archiepiscopalis Neapolitanæ, & citat Merlinum in controuersis forensibus.

Sup. hoc supra in Ref. 118. §. Quarto tertio, & infra in Ref. 125. §. Dixi autem, & §. Nec videtur.

2. Sed affirmatiuam sententiam tuetur noster Peregrinus tract. de immunit. Eccles. cap. 3. à num. 9. usque